

Valsts kanceleja

Atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022. – 2025. gadam uzraudzības padomes sēde

2025.gada 27.marts

Darba kārtība

- **Starptautiskais konteksts**

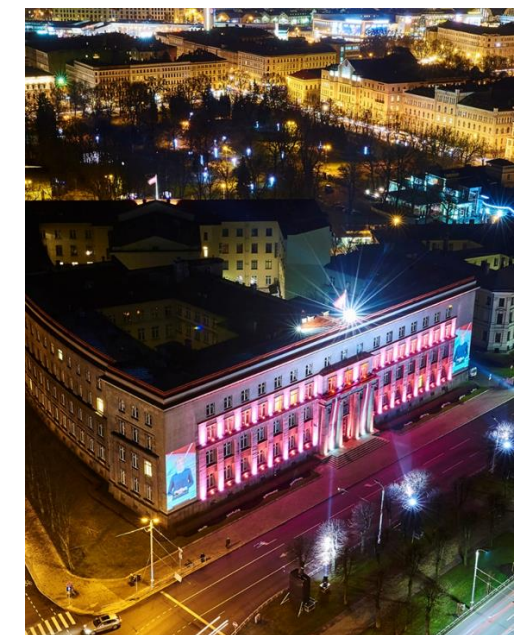
Carina Paju, OGP sekretariāts

- **5.plāna 2022. – 2025. gadam izpilde**

Valsts kanceleja, izpildē iesaistītas institūcijas un citas iesaistītās puses

- **6.plāna 2026.–2029. gadam izstrādes grafiks, principi un saturiskie virzieni**

Valsts kanceleja, dalībnieku diskusija

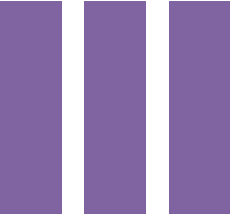

Latvijas Piektā nacionālā atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022.–2025. gadam izpilde

- **3** rīcības virzieni
- **26** pasākumi:
- **3** pasākumi nav uzsākti
- **11** pasākumi pabeigti vai ir būtisks progress
- **12** pasākumi uzsākti un izpilde ir procesā

1. apņemšanās: Stiprināt sabiedrības līdzdalības ietvaru un vairo izpratni par efektīvu līdzdalības procesu

1.1. Ietvara dokuments par sabiedrības līdzdalību un pilsonisko dialogu

1.2. Sabiedrības līdzdalības regulējuma pilnveide – sabiedrības līdzdalības kārtība un citas izmaiņas normatīvajā regulējumā

(MK 15.10.2024. sēdē pieņemta jaunā Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā)

1.3. Mācību pasākumi "Efektīva un jēgpilna sabiedrības līdzdalība"

(Valsts kanceleja un Valsts administrācijas skola organizējusi 3 mācības tiešsaistē un izstrādā e-kursu publiskajai pārvaldei par līdzdalības nodrošināšanu)

1.4. Līdzdalības labās prakses pēcpusdienas

(Valsts kanceleja organizējusi trīs līdzdalības pēcpusdienas: 2022. gada 27. jūnijā, 2023. gada 1. martā un 6. jūlijā; 2025. gadā sadarbība ar ministrijām tiks turpināta)

1.5. Sabiedrības līdzdalības digitālā platforma

(digitālā platforma ir TAP portāla sadaļa "Sabiedrības līdzdalība")

**2.
apņemšanās:
Popularizēt
sabiedrības
līdzdalības
iespējas,
tostarp
jauniešu un
NVO iesaisti**

2.1. Komunikācijas aktivitātes par līdzdalības iespējām valsts pārvaldē

(Valsts kancelejas aktivitātes uzskaitītas vidusposma izvērtējumā un būs apkopotas arī gala ziņojumā)

2.2. Komunikācijas aktivitātes par līdzdalību nozarēs un pašvaldībās

(ministriju informācija ir vidusposma izvērtējumā un būs apkopota arī gala ziņojumā, kur arī jāvērtē situācija ar pašvaldībām)

2.3. NVO diena

(Valsts kancelejas, Saeimas, LPS, ĀM aktivitātes norādītas vidusposma izvērtējumā, būs informācija arī gala ziņojumā)

2.4. Jauniešu līdzdalības prasmes lēmumu pieņemšanā Latvijā un Eiropā, Jauniešu Saeima, dalība Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresā

(2023. gadā atjaunota Jauniešu Saeimas darbība Saeimā. Par jauniešu skaitu līdzdalībā starptautiski un pašpārvalžu atbalsta programmu “Kontakts” - vidusposma izvērtējumā, nav par Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresu, nav iesaistīto jauniešu atgriezeniskā saite par paveikto)

2.5. Līdzdalības budžeta principu iedzīvināšana skolās

(vidusposma izvērtējumā plaša informācija par “Deltas” paveikto saistībā ar skolu izglītošanu par līdzdalīgo budžetēšanu un tikšanos ar aģentūru, nav tikšanās ar IZM un informācijas izplatīšana visām skolām)

3. apņemšanās: Stiprināt sabiedrības pārstāvniecību un dialogu ar sabiedrību lēmumu pieņemšanas procesos ikvienā nozarē

3.1. Nozaru sadarbības partneru pārstāvniecības stiprināšana un regulāra dialoga uzturēšana

(vidusposma izvērtējumā informācija no ministrijām par sadarbības partneriem un sadarbības formām; pēc plāna beigām jāvērtē padziļinātāk)

3.2. Efektīvas un mūsdienīgas sabiedrības līdzdalības pieejas izsvērtu un kvalitatīvu lēmumu izstrādei ikvienā nozarē:

a) plašākas sabiedrības un dažādu mērķgrupu uzrunāšana

b) iespēju došana pašai sabiedrībai risināt problēmas un lēmumu kopīga apspriešana, tostarp inovatīvu līdzdalības pieeju izmantošana

c) iedzīvotāju informēšana par viņu priekšlikumu īstenošanu

d) līdzdalība digitālajā vidē (digitāli organizēti dialogi par nozares politikas tēmām, apspriešana tiešsaistē, diskusiju platformas)

e) sabiedrības līdzdalības iespēju nodrošināšana TAP portālā

f) sabiedrības proaktīva informēšana par lēmumiem un to skaidrošana, iesaistot nozares ekspertus, NVO un iestāžu komunikācijas speciālistus

(vidusposma izvērtējumā informācija no ministrijām par sadarbību ar NVO un sabiedrību, ar piemēriem; pēc plāna beigām jāvērtē padziļinātāk)

3.3. Caurskatāmība un sabiedrības iesaiste Atveseļošanas fonda un Kohēzijas politikas programmas ietvaros finansētās reformās un investīcijās

(vidusposma izvērtējumā ir informācija no FM un citām ministrijām, ar piemēriem; gala ziņojumā informācija arī tiks apkopota un vērtēta padziļinātāk)

3.4. Izglītojoši semināri pilsoniskajai sabiedrībai par TAP portāla izmantošanu

(semināri notika 2022. gada 30. martā un 2024. gada 19. janvārī)

3.5. Deliberatīvo diskusiju modeļa izveide, sākotnējās diskusijas un deliberatīvo formu tālāka attīstība

(Valsts kanceleja izstrādā metodikas projektu, nosūtīs Providus un Kultūras ministrijai; maijā plānots seminārs par deliberatīvām formām un citām inovatīvām līdzdalības metodēm un to pielietojumu valsts pārvaldē; 2024.g. KM LLF organizēja deliberatīvo diskusiju "Jaunienācēju Latvijas sabiedrībā iesaiste pilsoniskajā sabiedrībā un pilsoniskajās aktivitātēs" - [atskaite](#))

3.6. NVO klasifikatora izveide pa darbības jomām

(2024. gada 1. jūlijā stājās spēkā grozījumi Biedrību un nodibinājumu likumā; turpinās darbs pie klasifikatora praktiskas ieviešanas)

**4. apņemšanās:
Valstij sazināties
ar sabiedrību
saprotami un
cilvēcīgā valodā,
skaidrot lēmumus
un sarežģītas
tēmas, uzsverot
ieguvumus**

4.1. a) Mācības "Saprotama un vienkārša valoda valsts pārvaldē – efektīva komunikācija ar sabiedrību"

(e-kurss "Saprotama un vienkārša valoda valsts pārvaldē – efektīva komunikācija ar sabiedrību" pieejams apguvei no 2023. gada decembra)

4.1. b) Metodiski materiāli, kas palīdz stiprināt kapacitāti saziņai ar sabiedrību apkopoti un izplatīti ministrijām un VAS mācību dalībniekiem

(apkopojums vizuāla formā ar saitēm jāizsūta 2025. gadā)

4.2. Pieklūstamības principu un prasību iedzīvināšana valsts pārvaldes komunikācijā ar sabiedrību

(Pasākumi pieklūstamības principu un prasību iedzīvināšanai apkopoti vidusposma izvērtējumā, jāvērtē padziļināti pēc plāna beigām)

4.3. Nozaru atvērtās pārvaldības dialogi – "Saprotami par sarežģīto. Izproti sabiedrības ieguvumus un iesaisties!"

(pasākums tiks īstenots 2025. gada otrajā pusē)

4.4. Aktīva un iekļaujoša komunikācija ar iedzīvotājiem un informācijas nodošana sabiedrībai mūsdienīgā un saprotamā veidā

(ministriju un LV Portālā informācija vidusposma izvērtējumā; jāvērtē padziļināti pēc plāna beigām)

**5. apņemšanās:
Veicināt datu
pieejamību un
saprotamību,
palielinot
iedzīvotāju
iespējas
izmantot tos un
veidot datos
balstītus
risinājumus**

5.1. Sabiedrībai nozīmīgu datu un rīku, tostarp atvērto datu, popularizēšana un skaidrošana, veicinot to saprotamību un plašāku izmantošanu, pārnozaru analīzi un datos balstītus risinājumus

(ministriju informācija vidusposma izvērtējumā; jāvērtē padziļināti pēc plāna beigām)

5.2. Atvērto datu izmantošanas piemēru popularizēšana un prasmju veicināšana

(ministriju informācija vidusposma izvērtējumā; jāvērtē padziļināti pēc plāna beigām)

5.3. Piecu datu kopu pieejamība sabiedrībai

Valstij un pašvaldībām piederošie nekustamie īpašumi

(VNĪ, VZD un FM varētu būt papildu informācija pēc vidusposma izvērtējuma)

Valsts amatpersonu deklarācijas

(Pabeigts darbs - izvērtēts, vai atvērto datu formā būtu publicējami valsts amatpersonu deklarācijas dati un pieņemts lēmums šādā formā datus nublicēt)

Atlīdzības un personu uzskaites sistēmas dati

(VK publicē divas kopas - amatu un nodarbināto statistiku un amatu sadalījumu pēc Amatu kataloga klasifikācijas)

Valsts un pašvaldību budžetu izlietojuma dati

(Nav informācijas par pašvaldību budžeta datu izlietojumu un par to, vai valsts budžeta datos ir būtiskas izmaiņas. Tam jāpievērš uzmanība atlikušajā plāna izpildes laikā)

Plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību informācijas pieejamība sabiedrībai

(Pabeigts darbs – mediju īpašnieki norādīti dokumentos www.neplp.lv)

6.1. Atvērtības standartu iedzīvināšana pašvaldībās

(standarti ir izsūtīti visām pašvaldībām un publicēti VARAM vietnē; nav informācijas par iedzīvināšanu pašvaldībās)

6.2. Regulāras pašvaldību darbinieku pieredzes apmaiņas, t. sk. par sabiedrības līdzdalības jautājumiem

(daudz VARAM aktivitātes, nav informācijas no pašām pašvaldībām)

6.3. Pašvaldības iedzīvotāju līdzdalības stiprināšana ar šādiem pasākumiem, līdzdalību integrējot kā lēmumu pieņemšanas daļu:

a) līdzdalības budžeta plašāka izmantošana

b) ātras, vienkāršas aptaujas

c) iedzīvotāju padomju izveide un caurskatāma darbība

d) biežākas pašvaldības teritorijā esošo biedrību tikšanās ar vadītājiem un deputātiem

e) iedzīvotāju ieteikumu uzklauššana par pašvaldības stratēģisko virzienu sasniegšanu un par risināmajām problēmām pašvaldībā

f) iekļaujoša iedzīvotāju iesaiste, pievēršot uzmanību t. s. nomales teritorijām un to iedzīvotājiem

g) darba turpināšana pie vadlīnijām saistošo noteikumu izstrādei par pašvaldību budžetiem un to grozījumiem, lai uzlabotu informācijas pieejamību par pašvaldību budžetiem

(VARAM norit aktīvs darbs; jāveic pašvaldību aptauja pēc plāna beigām; būtu vērtīga vēstule visām pašvaldībām par 6.3. jau šobrīd)

**6. apņemšanās:
Veicināt atvērtību
un iedzīvotāju
iesaisti un
līdzdalību
pašvaldībās**

Latvijas Sestā nacionālā atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2026.–2029. gadam izstrāde

DATUMS	AKTIVITĀTE	MĒRĶIS
27.marts	Uzraudzības padomes sēde	Pārrunāt 5.plāna izpildi, vienoties par 6.plāna izstrādes grafiku un izstrādes principiem, pārrunāt 6. plāna prioritātes
7.aprīlis 5.maijs	– Aptauja (sabiedrībā aktuālo jautājumu noskaidrošana)	Apkopot idejas no mērķauditorijām - NVO, aktīvie iedzīvotāji pilsētās, reģionos/kopienās, uzņēmēju un profesionālās biedrības, diaspora
Jūnijs	Atvērtās pārvaldības veicināšana Latvijā: apaļā galda diskusija	Prezentēt apkopotās idejas, tostarp Dialoga apļu par Latviju 2050 secinājumus attiecībā uz atvērtību un līdzdalību Pārrunāt plāna mērķus un risināmās problēmas kontekstā ar valsts pārvaldes un iesaistīto pušu iespējām
Jūnijs augusts	– Plāna projekta izstrāde un ievietošana TAP portālā	Definēt mērķus un pasākumu kopumu, kas valstī tiks īstenoti atvērtās pārvaldības jomā 2026.-2029.gadā, un iesaistīto pušu atbildības sadalījumu
Septembris	Publiskā apspriešana TAP portālā	30 dienu publiskā apspriešana TAP portālā
Oktobris novembris	– Saskaņošana un iesniegšana MK	Saskaņošana TAP portālā Iesniegšana MK

2026.-2029. gada atvērtās pārvaldības plāna izstrādes grafiks

Plāna izstrādes principi

- Ietvertie pasākumi ir ambiciozi un attiecināmi uz atklātību, sabiedrības līdzdalību vai atbildību
- Plāns kopumā ir īss un tajā ir dažas konkrētas un izmērāmas darbības ar noteiktiem termiņiem
- Plāna pasākumi ir mērķtiecīgi un orientēti uz konkrētu rezultātu sasniegšanu
- Vienai ministrijai (iestādei) ir tikai daži pasākumi, kam tā var veltīt pienācīgu uzmanību un resursus

Atvērtā pārvaldība kā pieeja nozīmē:

- Ikviens var saņemt sev nozīmīgu, ērti lietojamu un savlaicīgi pieejamu informāciju par valdības procesiem un lēmumiem, kas ietekmē viņa dzīvi.
- Ikvienam ir vienlīdzīga iespēja brīvi piedalīties valsts politikas un lēmumu veidošanā jomās, kas ietekmē viņa dzīvi.
- Ikvienam ir iespēja meklēt efektīvu tiesisko aizsardzību, ja netiek ievērota likuma vara, netiek ievērotas tiesības vai apmierinātas viņa vajadzības.
- Publiskie resursi tiek pārvaldīti pārredzami, godīgi un taisnīgi.
- Valdības sadarbojas ar pilsonisko sabiedrību, akadēmiskajām aprindām, privāto sektoru un citiem, lai rastu un īstenotu inovatīvus un ilgtspējīgus risinājumus sabiedrības problēmām.
- Pārredzamība, pārskatatbildība, līdzdalība un iekļaušana ir iestrādāta visu līmeņu valsts institūciju kultūrā un praksē.

[Atvērtās pārvaldības partnerības stratēģija 2023. – 2028. gadam](#)

Uz to brīdi USAID vadītāja Samanta Pauere un Igaunijas premjerministre Kaja Kallas 2023. gadā Atvērtās pārvaldības samitā, Tallinā, *Telliskivi Creative City*

Plāna satura iespējamie virzieni

- **Sabiedrības uzticēšanos veicinoši pasākumi**, ieviešot otrā OECD Uzticēšanās pētījuma un, ja nepieciešams, citu sabiedrības uzticēšanās un līdzdalības mērījumu ieteikumus

- **Atvērtības kā caurviju principu iedzīvināšana nozaru politikās**, panākot, ka par atvērtību un tās ieguvumiem ir lielāka izpratne un ka tā iegūst lielāku nozīmi. Atvērtās pārvaldības kā valsts institūciju un sabiedrības sadarbību stiprinošas politikas un pasākumi

Aktivitātes: atvērtās pārvaldības ceļa karte, manifests, caurviju politiku principi

- **Sabiedrības iesaistes veicināšana, tostarp inovatīvu līdzdalības metožu plašāka izmantošana**

- **Atvērtās pārvaldības kopienas attīstība**, vairojot savstarpēju atbalstu un dalīšanos ar labo praksi

- **Datu (pierādījumu) izmantošana lēmumu pieņemšanā par līdzdalības norisēm**

- **Informācijas atklātības stiprināšana.** Iedzīvotājiem ir tiesības saņemt valsts institūciju rīcībā esošu informāciju, tomēr Informācijas atklātības likuma efektivitāte un nepieciešamie uzlabojumi būtu vērtējami, tostarp kontekstā ar pārmaiņām citās valstīs un proaktīvas informēšanas nozīmi.

- **Mākslīgā intelekta izmantošana, lai uzlabotu valsts institūciju darbu sabiedrības labā.** Mākslīgā intelekta akta prasība veidot MI reģistru. Piemēram, Vācijā jau veido “MaKI” jeb MI tirgus placi.

Dialoga apļi par Latvijas nākotni

- Sabiedrības līdzdalība , izmantojot inovatīvu metodi
- Īsteno Valsts kanceleja sadarbībā Latvijas Lauku forumu un Fondu atvērtai sabiedrībai DOTS
- Iedzīvotāju sarunas par Latvijas nākotni 23 vietās: Rīgā, Pierīgā, Kurzemē, Latgalē, Sēlijā, Zemgalē un Vidzemē, kā arī 2 apļi ar diasporas pārstāvjiem